

Referat fra DASYS' uddannelsesrådets konference den 8.maj 2014 på Skejby sygehus, Aarhus. En konference med titlen

Sundhedsuddannelser i et samfund i forandring - uddanner vi til et væsen, der ikke findes?

DASYS' s Uddannelsesråd har gennem længere tid diskuteret, hvorledes samfundsudviklingen og borgernes ændrede krav til sundhedsydelser påvirker og vil påvirke sundhedsuddannelserne på alle niveauer i det danske sundhedsvæsen.

Er vores velfærdssamfund ved at blive afløst af en konkurrencestat, om hvordan styringsmekanismer i samfundet har indflydelse på den enkelte og hvad uddannelserne reelt uddanner til. Hvor meget af samfundets udvikling skal vi lade os være styret af? Og har vi overhovedet et valg?

Dette var nogle af de spørgsmål, som konferencens 5 oplægsholdere anlagde hver deres perspektiv på. Oplægsholderne afløste og supplerede hinanden på bedste vis og gjorde konferencen til en spændende og inspirerende dag, der gav alle fremmødte nye perspektiver på de fremtidige udfordringer faget og dermed uddannelse på alle niveauer vil opleve.

Afsættet hos oplægsholdere var primært grunduddannelsen og de politiske strømninger der i øjeblikket er til stede i forhold til ændringer af grunduddannelsen for at modsvare aftagernes krav og forventninger.

Birgitte Rav Degenkolv, vicedirektør ved Den Præhospital Virksomhed anlagde et perspektiv med overskriften - Hvilke krav vil der blive stillet til fremtidens sygeplejersker? - perspektiveret ud fra en sygeplejefaglig direktørs side. Her var der budskab om det hele og det nære sundhedsvæsen og det sengeløse hospital med mere fokus på den selvstændige og selvbesluttende borger fremfor den modtagende passive patient. Dette vil i følge hende forde en effektivisering af uddannelsen, de studerende skal have fokus på grundlaget for sygeplejefaget, evne at fokusere, systematisere og sætte konteksten i fokus. Fremtiden vil set fra hendes synsvinkel kræve både en meget bred og samtidig en dyb faglig viden og indsigt.

Kirsten Beedholm adjunkt ved Institut for Folkesundhed ved Aarhus universitet tog afsæt i en sygeplejerskeuddannelse i bevægelse - mellem politik, markeds kræfter og professionel dannelse. Hun anlagde et samfundsmæssigt perspektiv, hvor hun med belæg i Ove Kaj Pedersens argumentation - fra velfærdsstat til konkurrencestat - argumenterede for at denne ændrede samfundsstruktur havde haft indflydelse på måden at tænke relationer, sygepleje og vores virksomhed. Den offentlige sektor er responsiv, serviceminded og fleksibelt med en øget ansvarlighed af det enkelte individ. At være professionel i dag handler i stigende grad om act, plan, do, check. Som er styret af en faglig, en forretnings- og en forvaltningsfornuft. De logikker der fremtidigt kommer til at styre sundhedsvæsenet bliver en professionslogik, en markedslogik og en produktionslogik. Spørgsmålet er, om der også bliver en hverdagslogik. Det store spørgsmål er så hvorledes vi forbereder studerende til denne nye virkelighed? Et væsentligt budskab fra Beedholm var vigtigheden af at kende sit ophav, at have en historisk bevidsthed, fordi det er nødvendigt for at forstå individet, relationerne og strukturen som er under forandring. Vi bør re-artikulere det faglige skøn og etikken funktion, fordi det vedrører individet, men samtidig skal vi med det faglige skøn og etikken række ud over den nære relation og den enkelte, men arbejde på et mere overordnet niveau, hvor vi skal kunne forudse nogle generelle konsekvenser.

Prodekan, forskning og talentudvikling ved Aarhus Universitet Anne-Marie Pahuus' s oplæg tog afsæt i den gode og fremsynede sundhedsuddannelse, som befinder sig et sted mellem stærk, sejlivet opbevaring af viden fra forgængere i faget og sprælsk fremvækst af nyt. Hvorfra kommer tilliden til uddannelse - blandt politikere, praktikere og studerende?? Hendes hovedtese bag uddannelse generelt er - uddannelse skal være pædagogisk konservativ kombineret med sprælskhed og byggestene skal være tillid. De studerende skal have tillid til at de i denne uddannelse kan både blive til noget og blive til nogen. Dette at blive til nogen opleves fra Pahuus' s synsvinkel at være vanskelig forenelig med den strategi der idag findes i sundhedsvæsenet - akkreditering, dokumentation osv. Lærere/vejledere skal have kærlighed til faget og

til sagen, kombineret med kærlighed til de nye ting den nye generation indeholder. Hendes fremtids perspektiv - faget og uddannelsen skal bæres frem af kærlighed til faget.

Stefan Hermann, Rektor ved Professionshøjskolen Metropol i København, holdt et intenst og provokerende oplæg om konkurrencestatens nye dovenskab. Han gav et bud på hvordan professionel autoritet må nyskabes og noget peger på at vores uddannelse udgør en afgørende del af svaret. Et svar der kun virker på lang sigt, men som i et vist omfang har levet i skyggen i de sidste 10 års sundhedspolitik. Men et svar der ikke alene kan imødekomme samfundets fordringer til sundhedsvæsenet, men også det der ikke efterspørges i dag, men som vi priser os lykkelige over i morgen. Han knyttede dette til de grundlæggende og generelle værdier og kundskaber som faget indeholder. Han lagde op til eftertanke ift. hvor vi står i dag og hvad vi har af muligheder for at præge fremtiden. At vi ikke sætter os i en offerrolle med tager aktivt del i og giver faget stemmer i det offentlige rum.

Dagen blev på bedste vis afrundet med et interessant og godt oplæg af professor Marit Kirkevold. Hendes oplæg havde som den eneste af dagens oplægsholdere afsæt i de færdig uddannede sygeplejerskers efter- og videreuddannelse, og historierne om at sygeplejersken ikke løser opgaven hos patienten bedre på trods af erhvervede akademiske kompetencer. Dette er den offentlige mening i Norge, hvor hun har sit daglige arbejde, men er en ikke en ukendt holdning i andre lande. Hendes påstand er, at det ikke handler om akademisering af sygeplejerske men om det pres sygeplejersken er underlagt - sygeplejerollen er i følge hende under pres. Med historien som argument understreger hun, at vejen frem er akademisk viden og kunne tæt knyttet til klinisk praksis. Sygeplejerskerne skal opnå bedre kompetencer til at vurdere og iværksætte handlinger gennem akademisk uddannelse.

Med hendes ord som de sidste - Lad toppens logik være deres logik. Vi skal ikke inkorporere deres økonomiske og strategiske logikker.